

ROK
2015

TYDZIEŃ RODZINY

26 V - 1 VI 2015

Spis treści

Tydzień Rodziny
26 maja – 1 czerwca 2015 r.

Materiały liturgiczno - homiletyczne
Razem z rodzinami

Warszawa, 2015

Opracowanie: ks. Marek Dec, dr Małgorzata Zielonka
Korekta językowa: Dorota Glica
Skład i opracowanie graficzne: Dariusz Ligęza
Na okładce: plakat Tygodnia Rodziny – na zlecenie Caritas Polska.

Wstęp	4
<hr/>	
Słowo ks. dra Mariana Subocza, dyrektora Caritas Polska	
Modlitwa adoracyjna przed Najświętszym Sakramentem w intencji rodzin	6
<hr/>	
Wtorek: Wartość rodziny	11
<hr/>	
Środa: Misja rodziny	16
<hr/>	
Czwartek: Matężństwo	19
<hr/>	
Piątek: Wychowanie w rodzinie chrześcijańskiej	23
<hr/>	
Sobota: Osoby starsze w rodzinie	26
<hr/>	
Niedziela: Ewangelizacja w rodzinie	29
<hr/>	
Poniedziałek: Przygotowanie do matężństwa	32
<hr/>	
Zakończenie	35

Słowo ks. dra Mariana Subocza, dyrektora Caritas Polska na maj 2015 r., miesiąc, który w ramach Roku Caritas w Polsce poświęcony jest tematowi rodzin.

Drodzy Ofiarodawcy i Przyjaciele Caritas!

Najlepszym momentem na świętowanie razem z rodzinami jest maj, kiedy już 15-ego obchodźmy Międzynarodowy Dzień Rodziny, a od 26 maja do 1 czerwca Tydzień Rodziny, który rozpocznie się Dniem Matki, a zakończy Dniem Dziecka.

W obchody te włącza się Caritas, która otacza szczególną troską całe rodziny. Przypominamy sobie słowa Ojca Świętego Franciszka, że na rodziny składają się: *twarze, osoby, które się kochają, prowadzą dialog, poświęcają się dla drugich i bronią życia, przede wszystkim najbardziej kruchego, najstarszego. Można by bez przesady powiedzieć, że rodzina jest motorem świata i historii. Każdy z nas buduje własną osobowość w rodzinie. Wzrasta z mamą i tatą, z braćmi i siostrami, oddychając domowym ciepłem.*

Wiemy, że rodzina jest fundamentem naszego społeczeństwa, dlatego chcemy otoczyć ją szczególną opieką. To właśnie w rodzinie dziecko uczy się i wynosi z niej wartości, które znajdują odzwierciedlenie w decyzjach podejmowanych w dorosłym życiu. To dzieci swoją niewinnością, prawdziwością i szczerością przypominają dorosłym, że miłość jest istotą życia. Jednak niektóre z polskich rodzin, w wyniku różnych okoliczności życia, niesprawiedliwości, muszą mierzyć się z biedą, ubóstwem, a niekiedy pominięciem i niezrozumieniem. Stąd przeróżne działania podejmowane przez Caritas w całej Polsce.

Od 1993 roku Caritas organizuje akcję Wigilijnego Dzieła Pomocy Dzieciom. Dzięki niej od 21 lat pomoc otrzymuje kilka milionów dzieci z ubogich rodzin. Tylko w 2013 roku w ramach akcji rozprawdzono blisko 3 miliony świec. Wpływy uzyskane z Wigilijnego Dzieła Pomocy Dzieciom co roku przeznaczane są na całoroczne dożywianie tysięcy dzieci w szkołach i świetlicach, na pomoc edukacyjną oraz letni wypoczynek. Caritas przeznacza również 10 groszy z każdej świecy na pomoc dzieciom z zagranicy.

Program Skrzydła służy wsparciu dzieci i młodzieży – uczniów szkół podstawowych, gimnazjalnych i licealnych, których edukacja jest zagrożona przez szczególnie trudną sytuację materialną oraz tych, którzy znaleźli się w wyjątkowo trudnej sytuacji losowej.

Tornister Pełen Uśmiechów w ciągu 5 lat sprawił, że 67 500 dzieci obdarowanych wyprawkami szkolnymi wróciło do szkoły z uśmiechem na ustach. W ramach Wakacyjnej Akcji Caritas co roku kilkadziesiąt tysięcy dzieci z ubogich rodzin wyjeżdża na kolonie letnie. Od kilku lat na wakacyjny wypoczynek zapraszane są również dzieci polonijne – z Ukrainy, Białorusi, Litwy czy Rumunii. Wyspecjalizowaną kadrę letnich turnusów stanowią w dużej mierze wolontariusze Caritas zrzeszeni w Szkolnych, Przedszkolnych i Akademickich Kołach Caritas.

W Roku Caritas maj przebiega pod hasłem: „Razem z rodzinami”. Kulminacja obchodów nastąpi 31 maja w Radomyślu nad Sanem, gdzie odbędzie się Ogólnopolski Piknik Rodzinny, organizowany przez Caritas Polska i Caritas Diecezji Sandomierskiej. Będzie to okazja do wspólnego spędzenia czasu, a także dziękczynienia za dar rodzin. Mamy nadzieję, że spotkamy się w jak najliczniejszym gronie!

*Ks. dr Marian Subocz
Dyrektor Caritas Polska*

Modlitwa adoracyjna przed Najświętszym Sakramentem w intencji rodzin

Pieśń: Jezusa ukrytego

1. Panie Jezus, obecny w Najświętszym Sakramencie oddajemy Ci hołd w tej godzinie i składamy modlitwy w intencji naszych rodzin.

Pragniemy teraz uwielbiać Twoją Dobroć oraz podziękować Ci za miłość, jaką utwierdzasz w rodzinach. Spoglądając na karty Pisma Świętego odnajdujemy historie rodzin, których oblicze zostało przemienione łaską miłości. Jedną z nich to rodzina z Nazaretu, w której zamieszkałeś i przez ten wybór zapragnąłeś przebywać pośród ludzi. Twoją Matką została Maryja z Nazaretu, a Twoim ojcem – Józef, który Cię adoptował. Przyszedłeś, Jezus, do ich życia wpływając na potrzebę konkretnych wyborów i decyzji, które w konsekwencji związane były z trudem i wieloma nieporozumieniami. Dzisiaj również patrzymy na kondycję człowieka w rodzinie i widzimy podobne sytuacje. Baczny obserwator zauważa, jak głęboko zmaganie i rozdarcie serca towarzyszy powstającym rodzinom, analogicznie jak w przypadku Maryi i Józefa z Nazaretu.

Miłość narzeczeńska i powstające w umysłach plany na przyszłość w przypadku Świętej Rodziny zostały skonfrontowane z nagłym powołaniem do przyjęcia daru nowego życia poczętego z Ducha Świętego. Ty wyjaśniłeś zapewne swoim rodzicom wszystko szczerym dziecięcym uśmiechem i pomogłeś przystąpić do tajemnicy powstającej nowej rodziny. Byli oni wtedy, jak nikt na świecie, bogaci miłością, ale pozostali ubodzy dla świata i ze swoją biedą przeszli drogą życia prowadzeni przez Ciebie. Będąc władcą wszechświata niczego im nie ofiarowałeś i z nimi doświadczałeś niedostatków. Panie, my dobrze wiemy, ile kłopotów na ziemi jest z powodu niedostatków. Naucz nas zatem zarządzać podstawowym trudnościami i dostrzegać więcej niż tylko potrzeby materialne.

Dziękujemy Ci za wybór ubogiej matki i ubogiego opiekuna, bo pokazałeś w pierwszej kolejności miłość w ich sercach i wartość rodzinnego szczęścia. Ty, Panie, jesteś klejnotem tej rodzinnej wspólnoty i każdej rodziny dzisiaj.

Uwielbiamy Cię, Jezus, bo we wspólnocie rodzinnej przyszedłeś w ludzkim ciele na ziemię i powtarzamy wspólnie:

Bądź uwielbiony Panie, dawco miłości!

- w tajemnicy Twojej miłości ofiarującej się światu,
- w tajemnicy Twojego wcielenia,
- w tajemnicy Twojego życia rodzinnego,
- w Twoim posłuszeństwie w domu nazaretańskim,
- Ty dajesz sakramentalną moc małżonkom,
- Ty łączysz serca rodziców i dzieci w pokonywaniu trudności,
- Ty obdarzasz szczęściem potomstwa małżonków oczekujących go,
- Ty udzielasz błogostawieństwa i zgody rodzinom wielopokoleniowym,
- Ty uczysz przebaczenia i trwania we wzajemnej wierności sobie,

Pieśń: Cóż ci Jezus damy

2. Dziękujemy Ci Panie, nie tylko za Świętą Rodzinę z Nazaretu, w której wzrastałeś, ale również za inną rodzinę wymienioną w Ewangelii –rodzinę Zachariasza i Elżbiety. Oni byli przepojeni szczęściem z powodu, że otrzymali potomka po dosyć długim wyczekiwaniu. Ta łaska rodziła się z wierności Bogu, nie było to jednak takie proste ponieważ przez długie lata nie mieli pewności co do spełnienia się modlitw o dziecko. Kiedy byli już w późnym wieku niespodziewanie dowiedzieli się, że zostaną rodzicami i otrzymają syna, który zostanie jednym z proroków. Boża miłość do człowieka sprawiła, że posłany został kolejny prorok na ziemię, aby zaświadczyć o zbliżającym się wypełnieniu obietnicy Boga Ojca kochającego zawsze człowieka.

Dziękujemy również dzisiaj za to, że spełniają się w naszych rodzinach cuda miłości i powtarzamy wszyscy: Dziękujemy Ci, Panie, za dary Twojej miłości!

- za nasze rodziny, poszukujące siły w wierze i wzajemnej miłości,
- za podejmujących sakramentalną drogę małżeństwa,
- za wszystkich rodziców,
- za braci, siostry i trwanie więzi w rodzeństwie,
- za dziadków,
- za współmałżonków pokonujących kryzysy i darzących siebie przebaczeniem,
- za wspierających rodziny w stanie kryzysu i zagrożenia,

- za udzielających wsparcia rodzinom przez akcje charytatywne,
- za duszpasterzy zatroskanych o rodziny,
- za parafie tworzące wspólnotę rodzin...

Pieśń: Pan zstąpił z nieba

3. Panie Jezu, wysłuchaj naszej modlitwy za wszystkie polskie rodziny. Przeżywamy po wielokroć w ojczyźnie mocne ataki na wartości spajające nasze domy. Zdajemy sobie sprawę, że przez rodzinę niektórzy chcą nieustannie uderzać w polski naród i Kościół. Przyjmujemy świadomie prawdę, że bez umacnianej wspólnoty w rodzinie nie ma ani mocnej wspólnoty ojczyznianej, ani wspólnoty wiary – odważnego Kościoła. Wiemy bowiem, że rodzina jest fundamentalną jednostką każdego organizmu społecznego.

Wołamy zatem do Ciebie, Panie i powtarzamy wspólnie: Błogosław naszym rodzinom.

- abyśmy w naszej Ojczyźnie okazali wierność Bogu,
- aby atak na fundamenty życia rodzinnego nie zachwiał naszej tożsamości,
- aby Kościół cieszył się świętymi rodzinami,
- abyśmy przyjmowali dobro i umieli wytrwać przy nim,
- abyśmy dostrzegali zepsucie grzechu i zmiierzali do poprawy życia,
- abyśmy odnajdywali radość bycia razem w rodzinnym gronie, na dobre i na złe,
- abyśmy dostrzegali Boże powołanie i jego konkretne wezwania,
- aby wszyscy małżonkowie w swojej miłości kładli fundament życia społecznego,
- aby wszystkie matki cieszyły się łaską ofiarnego i kochającego serca,
- aby wszyscy ojcowie mężnie i z miłością chronili bliskie relacje wewnątrzrodzinne,
- aby rodzeństwo otaczało się wzajemną czułością i szacunkiem,
- aby dziadkowie mieli należne miejsce w rodzinach,
- aby przyjęte zostało każde poczęte życie,
- abyśmy umieli pokonywać uzależnienia, kłótnie i zdrady,
- aby mężnie zwyciężać choroby,
- abyśmy zaradzali potrzebom sierot i owdowiałych,
- aby połączyły się rodziny rozbite i rozdzielone wyjazdami i poszukiwa-

niem pracy

Jezu, Tobie się powierzamy, tylko z Tobą, Panie, możemy znaleźć rozwiązania spraw, które z ludzkiego punktu widzenia są nie do rozwiązania. Dla Ciebie bowiem nie ma rzeczy niemożliwych.

Pieśń: Najświętsze Serce Boże

4. Panie, nasze oczy są zwrócone ku Świętej Rodzinie z Nazaretu, gdzie wzrastałeś. Pragniemy ten czas adoracji wypełnić modlitwą za nasze rodziny, za domowników, z którymi codziennie się spotykamy. Polecamy Ci każdą osobę z naszych rodzin. Spójrz na nasze rodziny, w których biją serca rodziców i dzieci, oraz na te, w których słychać też uderzenia serc dziadków i wnuków. Dzisiaj polecamy Ci, Panie, wszystkie małżeństwa oczekujące potomstwa. Napełnij błogosławieństwem wszystkie domy z dziećmi otoczonymi troską dumnych rodziców. Wejrzyj łaskawie na wszystkie rodziny spragnione większej miłości, które pokonują kryzysy w miłość małżeńską.

Dziękujemy Ci, Panie, za naszą parafię, która jest rodziną rodzin. Jej jedność oparta jest na więzach ducha. Łączy nas jeden chrzest, jedna wiara, jeden ołtarz eucharystyczny. Łączy nas teren, na którym żyjemy i zadania, które podejmujemy dla dobra wszystkich. Ty Panie, jesteś stróżem naszej parafialnej wspólnoty. Otocz ją swoją miłością i udziel mocy, by mogła świadczyć o Ewangelii wobec innych parafii.

Pobłogosław, Panie, ten Tydzień Rodziny, by był czasem umocnienia każdej naszej rodziny. Przyjmij nasze zawierzenie się Tobie:

AKT POŚWIĘCENIA SIĘ NAJŚWIĘTSZEJ RODZINIE

(fragment Modlitwy Papieża Leona XIII)

„Jezu, Zbawicielu nasz Najdroższy, przyszedłeś na świat, aby go oświecić Swoją nauką i własnym przykładem. Większość swego życia ziemskiego spędziłeś w ubogim Domku Nazaretańskim, w pokornym poddaniu się Maryi i Józefowi, a przez to uświęciłeś tę Rodzinę, która miała być wzorem dla wszystkich chrześcijańskich rodzin.

Przyjmij łaskawie naszą rodzinę, która się Tobie dzisiaj oddaje i poświęca. Broń, strzeż i utwierdź nas w Twej świętej bojażni, pokoju, zgodzie i miłości chrześcijańskiej, abyśmy stali się podobni do Boskiego Wzoru Twojej Świętej Ro-

dziny i w ten sposób wszyscy razem, bez wyjątku, osiągnęli wieczne szczęście.”
Amen.

Pieśń: Kląnam się Tobie

Błogosławieństwo i zakończenie

Wtorek

Wspomnienie św. Filipa Nereusza, prezbitera

Czytania: Syr 35,1-12; Mk 10,28-31

Wprowadzenie do Mszy Świętej

Wybór drogi i pójście za Jezusem oznacza niejednokrotnie rezygnację z wygodnego stylu życia oraz odejście od pustych przyjemności i od otaczania się sprzyjającymi ludźmi. Należy wtedy pozostawić całą własność –wszystko, co się posiada ze względu na własne potrzeby. Jednak życie z Jezusem przynosi o wiele więcej darów, jakich nie może ofiarować nikt inny poza Zbawicielem. Lekcja z dzisiejszej Ewangelii stała się wyzwaniem na drodze powołania apostołów. Dzisiaj wielu spośród nas może stać z podobnymi pytaniami przed Jezusem. Wiele rodzin, które omadlamy w rozpoczynającym się Tygodniu Rodziny, oraz wiele matek, których święto dzisiaj przeżywamy, daje cichy przykład w jaki sposób ofiarnie wypełniać powołanie. Prośmy zatem o głębokie spojrzenie w serce, aby idąc za Panem nie skupiać się na korzyściach bardziej niż na Nim samym.

Zapytajmy się na początku Eucharystii podczas rachunku sumienia na ile chcemy w pełni doświadczyć tego, co nam daje przyjaźń z Jezusem i wybór jego miłości.

Propozycja homiletyczna

Wartość rodziny

W czasie rozpoczynającego się dzisiaj Tygodnia Rodziny, zaproponowanego przez Caritas w Polsce, chcemy przypomnieć sobie czym jest powołanie do życia w rodzinie. Skierujmy swój wzrok na wartość rodziny.

1.Rodzina

Papież Jan Paweł II już w 1981 r. zaznaczył, że „rodzina w czasach dzisiejszych znajduje się pod wpływem rozległych, głębokich i szybkich przemian społecznych i kulturowych” (*Familiaris consortio*, 1). Po upływie ponad 30 lat widzi-

my, że przemiany te przyniosły wiele zmian w życiu współczesnych rodzin i nadal stanowią wyzwanie oraz troskę Kościoła.

Wprawdzie, jak zauważył Ojciec Święty, wiele rodzin nadal dochowuje wierności wartościom stanowiącym fundament instytucji rodzinnej, są jednak i takie, które czują się zagubione wobec swych zadań. Wiele rodzin zwątpiło i niemal zatraciło świadomość ostatecznego znaczenia oraz prawdy życia małżeńskiego i rodzinnego, albo z różnych przyczyn, nie może realizować swoich podstawowych praw. Dlatego tak ważne jest, aby wciąż przypominać i głosić prawdę o małżeństwie i rodzinie, a także wspierać tych, którzy pozostają tej nauce wierni. „Kościół (bowiem) pragnie służyć każdemu człowiekowi, zatroskanemu o losy małżeństwa i rodziny” (tamże).

2. Małżeństwo i rodzina w nauce Kościoła

Problematyka rodzinna zajmuje ważne miejsce w nauce Kościoła, zwłaszcza od czasu Soboru Watykańskiego II, który przeznaczył sporo miejsca promocji godności małżeństwa i rodziny (por. *Gaudium et spes*, 47-52). Nauczanie to pogłębiło następnie magisterium papieskie. Paweł VI ukazał wewnętrzny związek między miłością małżeńską i prokreacją (*Humanae vitae*). Jan Paweł II poświęcił rodzinie szczególną uwagę poprzez szereg katechez, List do Rodzin (*Gratissimam sane*), a zwłaszcza przez Adhortację apostolską *Familiaris consortio*. Papież Polak zdefiniował w niej rodzinę, jako „drogę Kościoła”, przedstawił całościową wizję powołania do miłości mężczyzny i kobiety, dał podstawowe wskazówki dotyczące duszpasterstwa rodziny i jej obecności w społeczeństwie (*Relatio synodi*, 18). Jego następca, Benedykt XVI, nawiązał do tematu prawdy o miłości między mężczyzną i kobietą (por. *Deus caritas est*, 2) oraz podkreślił znaczenie miłości, jako zasady życia w społeczeństwie (por. *Caritas in veritate*, 44). Obecny Ojciec Święty Franciszek podjął rozważania nad związkiem między rodziną i wiarą oraz wciąż przy różnych okazjach wypowiada się na temat rodziny w kontekście zagrożeń i szans (*Lumen fidei*).

3. Wspólnota życia oparta na małżeństwie

W 2013 roku papież Franciszek przemawiając do Papieskiej Rady ds. Rodziny podkreślił, że rodzina jest „wspólnotą życia” i „komunią osób”, która ma swoją wartość autonomiczną. Rodzina jest naturalnym centrum życia, to w niej uczymy się kochać. Składa się ona z „osób, które kochają, dialogują, poświęcają się dla

innych i bronią życia, szczególnie najbardziej kruchego i słabego”. Rodzina jest motorem świata i historii. Jak zaznaczył Franciszek, w rodzinie każdy z nas buduje swoją osobowość, wzrastając z mamą i tatą, z rodzeństwem, oddychając domowym ciepłem. „Rodzina jest miejscem, gdzie otrzymujemy imię, jest miejscem uczuć, przestrzenią zażyłości, gdzie człowiek uczy się sztuki dialogu i komunikacji międzypersonalnej”.

Rodzina jest oparta na małżeństwie, które chrześcijaństwo podniosło do rangi sakramentu. Dzięki temu sakramentowi związek małżonków i ich wzajemne oddanie są trwalsze. W małżeństwie osoby oddają się sobie bezinteresownie, dzieląc wszystko razem i ufając Bożej Opatrzności. Doświadczenia tego młodzi mogą się uczyć od rodziców i dziadków.

Papież podkreślił wagę pojednania w rodzinie: „Sakrament małżeństwa zostaje odnowiony w tym akcie pogodzenia się po kłótni, nieporozumieniu, ukrytej zazdrości, również grzechu. Godzenie się daje rodzinie jedność; trzeba mówić młodym, młodym parom, że nie jest łatwo iść tą drogą, lecz ta droga jest bardzo piękna. Trzeba to mówić!”.

Franciszek zwrócił także uwagę na obecność dzieci i osób starszych w rodzinie, wezwał do otaczania ich szczególną opieką. Wyróżnikiem rodziny chrześcijańskiej jest dla papieża: wierność, cierpliwość, otwarcie na życie, szacunek dla osób starszych, a sekretem tego wszystkiego jest obecność Jezusa w rodzinie.

4. Prawa rodziny

Rodzina, jako podstawowa komórka społeczeństwa, ma pierwszorzędne i decydujące znaczenie dla jego rozwoju. Stąd wynika prawo rodziny, by uznawano jej właściwą tożsamość oraz zapewniono należyłą ochronę w aspekcie kulturowym, prawnym, ekonomicznym, społecznym i medycznym.

Powszechna Deklaracja Praw Człowieka wprawdzie stwierdza, że „rodzina jest naturalną i podstawową komórką społeczeństwa i ma prawo do ochrony ze strony społeczeństwa i Państwa” (art. 16/3), jednak przemiany ostatnich lat pokazują, że praw wspólnoty rodzinnej, należy nieustannie bronić. Konieczne jest zatem kształtowanie kultury i polityki prorodzinnej, wspierane w sposób zorganizowany przez same rodziny oraz Kościół.

Stolica Apostolska, pragnąc przyznać szczególną *godność prawną* rodzi-

nie, ogłosiła w 1983 roku *Kartę Praw Rodziny*, w której Wstępie czytamy: „Prawa ludzkie, chociaż ujęte jako prawa jednostki, posiadają podstawowy wymiar społeczny, wyrażający się w sposób zasadniczy i przyrodzony w rodzinie” (Stolica Apostolska, Karta Praw Rodziny, 22 października 1983 r., *Wstęp*, w: *L'Osservatore Romano*, wyd. pol. n. 10/1983, s. 6).

Obecnie problemem dla wielu rodzin jest również utrzymujący się kryzys ekonomiczny, brak pracy czy godziwej płacy. Kościół za pośrednictwem m.in. organizacji Caritas, dokłada starań, aby nieść pomoc potrzebującym rodzinom. W Caritas w Polsce pomocy rodzinom ubogim poświęcone są programy dotyczące m.in.: zbiorów żywności, aktywizacji osób bezrobotnych, czy dofinansowania wakacyjnych wyjazdów dzieci i młodzieży z rodzin, których nie stać na opłacenie kolonii czy obozów. Zastanówmy się na ile w naszych wysiłkach i zaangażowaniu włączymy się w działania charytatywne organizowane w naszych wspólnotach, a być może sami zainicjujemy powstanie jakiejś grupy ludzi dobrej woli. Zawsze możemy nieść indywidualną pomoc kierując się ewangeliczną wrażliwością i pouczeniem zasłyszonym dziś we fragmencie nauk mędrca Syracydasa: „Kto świadczy dobrodziejstwa, przynosi ofiary z najczystszej mąki, a kto daje jałmużnę, składa ofiarę uwielbienia.” (Syr 35,2).

Modlitwa powszechna

Zjednoczeni na Eucharystii wraz ze wszystkimi rodzinami otworzymy nasze serca na potrzeby Kościoła i świata:

1. Módlmy się za pasterzy Chrystusowej owczarni, papieża, biskupów, kapłanów i diakonów, aby ich odpowiedź na ewangeliczne wezwanie do porzucenia wszystkiego była świadectwem nadziei dla całego świata.
2. Módlmy się za rodzinę dzieci Bożych, aby każdy realizował własne powołanie okazując innym ofiarą miłość.
3. Módlmy się za rodziny spragnione chleba i poszukujące bezpieczeństwa, aby sprawujący władzę sprawiedliwie dzielili powierzone im dobra z troską o najuboższych.
4. Módlmy się za bezrobotnych, aby rychło odnaleziona praca, godziwie opłacona, mogła posłużyć utrzymaniu ich rodzin.
5. Módlmy się za matki, aby przez zawierzenie się Maryi nieustannie cieszyły

się z daru macierzyństwa.

6. Módlmy się za zmarłych z naszych rodzin, aby ich miłość do najbliższych i łaska Zbawiciela przyniosła nagrodę nieba.
7. Módlmy się za naszą wspólnotę eucharystyczną, abyśmy umiejętnie łączyli troskę o nasze rodziny z ufnym zawierzeniem się Matce Bożej.

Boże, Dawco miłości cenniejszej nad wszystkie dobra ziemi spraw, aby nasze rodziny napelniały się miłością i dzieliły nią się z potrzebującymi dzięki Twojej łasce. Który żyjesz i królujesz na wieki wieków. Amen.

Środa

Dzień powszedni

Czytania: Syr 36,1.4-5a.10-17; Mk 10,32-45

Wprowadzenie do Mszy Świętej

Na początku tej Mszy Świętej zwracamy się do naszego najlepszego Ojca, gdyż pozwala nam na to godność dziecka Bożego, którą Syn Boży przywrócił nam w pełni swoją ofiarą na krzyżu. Wszyscy jesteśmy stworzeni do tego, by przez całą wieczność być blisko Jezusa. Bywa jednak, że czujemy się zagubieni i nie zdajemy sobie sprawy z możliwości jak zbliżyć się do Niego. Tej bliskości nie można kupić za jakąkolwiek monetę, ani nawet za dobry uczynek. Prośmy ze skrucą Ducha Świętego, aby pojąć, że człowiek sprawdza się tylko w miłości, która zachęca do służby i poświęcenia. W modlitwach w Tygodniu Rodziny pragniemy poprawy życia i prawdziwej wielkości w naszych rodzinach, które teraz polecamy miłosierdziu Bożemu.

Propozycja homiletyczna

Misja rodziny

Trwa Tydzień Rodziny, który jest dla nas okazją do odkrycia na nowo znaczenia daru miłości i zobowiązań jakie wynikają ze spotkania z miłością. Aby zrozumieć, na czym polega misja rodziny w chrześcijańskiej wspólnotcie oraz jakie są jej zadania należy za punkt wyjścia przyjąć znaczenie małżeństwa i rodziny wpisane w zamysł Boga – Stwórcy i Zbawiciela.

1. Z miłości Stwórcy

„Rodzina bierze początek w miłości, jaką Stwórca ogarnia stworzony świat, co wyraziło się już «na początku», w Księdze Rodzaju (1,1), a co w słowach Chrystusa w Ewangelii znalazło przewyższające wszystko potwierdzenie: „Tak [...] Bóg umiłował świat, że Syna swego Jednorodzonego dał” (J 3,16). Tak więc Boska tajemnica Wcielenia Słowa pozostaje w ścisłym związku z ludzką rodziną. Nie tylko z tą jedną, nazaretańską, ale w jakiś sposób z każdą rodziną, podobnie

jak Sobór Watykański II mówi, że Syn Boży przez swoje Wcielenie „zjednoczył się jakoś z każdym człowiekiem” (Jan Paweł II, *List do Rodzin*, 2).

Istota i zadania rodziny są zatem określone przez miłość, dlatego otrzymuje ona „misję strzeżenia, objawiania i przekazywania miłości, będącej żywym odbiciem i rzeczywistym udzielaniem się miłości Bożej ludzkości oraz miłości Chrystusa Pana Kościołowi, Jego oblubienicy” (*Familiaris consortio*, 17). Wszystkie inne zadania rodziny są wyrazem i konkretnym wypełnieniem tego podstawowego posłannictwa.

2. Zadania rodziny

Synod Biskupów z 1980 roku naświetlił cztery podstawowe zadania rodziny:

- I. tworzenie wspólnoty osób,
- II. służba życiu,
- III. udział w rozwoju społeczeństwa,
- IV. uczestnictwo w życiu i posłannictwie Kościoła.

Podstawą wspólnoty osób jest komunია małżeńska. Na tym fundamencie tworzy się szersza komunია rodzinna i społeczna. Dokonuje się ona przez wzajemną miłość i służbę bliźniemu. Chociaż społeczne zadanie rodziny wyraża się przede wszystkim w dziele prokreacji i wychowania, rodziny mogą i powinny podejmować rozmaite dzieła służby społecznej, zwłaszcza na rzecz tych osób i sytuacji, do których nie są w stanie dotrzeć organizacje dobroczynne i opiekuńcze powołane przez władze publiczne (por. *Familiaris consortio*, 44).

Fakt, że rodzina jest najmniejsza komórką Kościoła, określoną w dokumentach Soboru Watykańskiego II jako „domowy Kościół”, sprawia, iż uczestniczy ona w potrójnej funkcji Kościoła: ewangelizacyjnej, kapłańskiej i służebnej (por. K. Wojaczek, *Duszpasterstwo rodzin – w poszukiwaniu koncepcji*, w: *Warszawskie Studia Pastoralne* 3 (2006), s. 57).

Ponadto „rodzina chrześcijańska, jako «mały Kościół» jest powołana na podobieństwo «wielkiego Kościoła» do tego, ażeby być dla świata znakiem jedności i w ten sposób pełnić swą rolę prorocką, świadcząc o Królestwie i pokoju Chrystusowym, do którego zdąża cały świat. Rodziny chrześcijańskie będą mogły tego dokonać zarówno poprzez dzieło wychowania, dając dzieciom wzór życia opartego na takich wartościach jak prawda, wolność, sprawiedliwość i miłość,

jak też przez czynne i odpowiedzialne zaangażowanie się na rzecz autentycznie ludzkiego dorastania społeczeństwa i jego instytucji, czy wreszcie przez popieranie na różny sposób stowarzyszeń specjalnie powołanych do zajmowania się problemami ładu międzynarodowego” (Familiaris consortio, 48).

Modlitwa powszechna

Prośmy Boga Ojca, który z miłości wydał Jezusa na okup za życie wielu, aby wysłuchał naszych pokornych próśb:

1. Ojcze, prosimy Cię, aby pasterze Kościoła żyli ofiarną miłością na znak dla świata.
2. Ojcze, prosimy Cię za nękanych z powodu wyznawanej wiary, aby bez lęku wytrwali przy Chrystusie.
3. Ojcze, prosimy Cię za zniewolonych natogami, aby ich serca cieszyły się wolnością w Tobie.
4. Ojcze, prosimy Cię za nowe rodziny, aby przyjęły tradycję wychowania w poszanowaniu wartości wynikających z przyjętej wiary.
5. Ojcze, prosimy Cię za zmarłych z naszych rodzin, aby oglądali światłość wiekuistą.
6. Ojcze, prosimy Cię, abyśmy odrzucili grzech i upodobniali się do Twojego Syna, który z miłości do nas stał się człowiekiem.

Panie Boże, wysłuchaj naszych próśb i obdarz nas darem zbawienia, abyśmy bez trwogi mogli oczekiwać na powtórne przyjście Chrystusa. Który z Tobą żyje i króluje na wieki wieków. Amen.

Czwartek

Święto Jezusa Chrystusa Najwyższego i Wiecznego Kapłana

Czytania: Jr 31,31-34 lub Hbr 10,11-18; Mk 14,22-25

Wprowadzenie do Mszy Świętej

Dzisiejsze święto Jezusa Chrystusa, Najwyższego i Wiecznego Kapłana jest zaproszeniem do przeżycia tajemnicy kapłaństwa, które ma swoje źródło w Synu Bożym. Bez postawy ucznia i relacji zakorzenienia w Jezusie wszelkie powołanie staje się trudem, a niejednokrotnie znaczącym ciężarem. W Tygodniu Rodziny prośmy o dary Ducha Bożego dla kapłanów oraz umacnianie się naszych rodzin, aby oparte na relacjach małżonków tworzyły atmosferę wzrostu powołań. Niech przystąpienie dzisiaj do stołu Pańskiego pomoże nam odwracać się od zła i przynosić dobre owoce życia Ewangelii głoszoną przez ofiarnych kapłanów.

Propozycja homiletyczna

Małżeństwo

Przypomnieliśmy sobie w Tygodniu Rodziny o wartości rodziny, która opiera się na małżeństwie. Zarówno kapłaństwo, jak i małżeństwo są nastawione na zbawienie innych ludzi (KKK 1534). Zwróćmy uwagę, że małżeństwo w swej istocie jest „głębką wspólnotą życia i miłości małżeńskiej, ustanowioną przez Stwórcę i unormowaną Jego prawami” (*Gaudium et spes*, 48). Zawiązuje się przez przymierze małżeńskie, czyli nieodwołalną osobistą zgodę mężczyzny i kobiety. „Prawdziwa miłość małżeńska włącza się w miłość Bożą i kierowana jest oraz doznaje wzbogacenia przez odkupieńczą moc Chrystusa i zbawczą działalność Kościoła, aby skutecznie prowadzić małżonków do Boga oraz wspierać ich i dodawać im otuchy we wzniosłym zadaniu ojca i matki. Dlatego osobny sakrament umacnia i jakby konsekruje małżonków chrześcijańskich do obowiązków i godności ich stanu. Wypełniając mocą tego sakramentu zadania małżeńskie i rodzinne, przeniknięci duchem Chrystusa, który przepaja całe ich życie wiarą, nadzieją i miłością, zbliżają się małżonkowie coraz bardziej do osiągnięcia własnej doskonałości i obopólnego uświęcenia, a tym samym do wspólnego uwielbienia Boga” (tamże).

Pius XI w encyklice „O małżeństwie chrześcijańskim” (*Casti connubii*) za św. Augustynem wymienia dary istniejące w małżeństwie, a są nimi: potomstwo, wierność małżeńska i sakrament (nierozzerwalność małżeństwa).

1. Dar potomstwa

Małżeństwo i miłość małżeńska ze swej natury skierowane są ku płodzeniu i wychowywaniu potomstwa. Sam Bóg pobłogosławił mężczyźnie i kobiecie mówiąc: „bądźcie płodni i rozmnażajcie się” (Rdz 1, 28). Małżonkowie chrześcijańscy wiedzą, że w spełnianiu obowiązku, jakim jest przekazywanie życia i wychowywanie potomstwa są współpracownikami miłości Boga – Stwórcy i jakby jej wyrazicielami. Mają zatem wypełniać swoje zadanie w poczuciu odpowiedzialności, uwzględniając zarówno swoje własne dobro, jak i dobro dzieci, czy to już urodzonych, czy przewidywanych. Biorąc pod uwagę własną sytuację życiową: materialną i duchową, a także licząc się z dobrem wspólnoty rodzinnej, społeczeństwa i samego Kościoła (por. *Gaudium et spes*, 48). Małżonkowie, kiedy stają się rodzicami, otrzymują od Boga dar nowej odpowiedzialności, a ich miłość ma się stać dla dzieci widzialnym znakiem samej miłości Boga.

Małżeństwo nie jest jednak ustanowione wyłącznie dla rodzenia dzieci, zachowuje swoją wartość oraz nierozzerwalność nawet wtedy, gdy z różnych względów brakuje potomstwa. „Niepłodność fizyczna może bowiem dostarczyć małżonkom sposobności do innej, ważnej służby na rzecz życia osoby ludzkiej, jak na przykład adopcja, różne formy pracy wychowawczej, niesienie pomocy innym rodzinom czy dzieciom ubogim lub upośledzonym” (*Familiaris consortio*, 14).

2. Dar wierności małżeńskiej

Wierność małżeńska obejmuje całe życie ludzkie, nie tylko sferę płciowości. Dokonuje się wówczas, kiedy małżonkowie są lojalni wobec siebie nie tylko we własnej obecności, ale również podczas kontaktów z innymi ludźmi. Wierność oznacza wolność od nieczystych spojrzeń, myśli czy pragnień w odniesieniu do kogokolwiek, we wzajemnym wsparciu współmałżonków w sytuacjach konfliktowych ze światem zewnętrznym. Niewierność przejawia się zaś nie tylko w zdradzie fizycznej, lecz również psychicznej, w braku szacunku, czy podważaniu autorytetu żony czy męża.

Małżonkowie powinni zachowywać wierność wobec siebie we wszystkich wymiarach życia: w myśleniu, w przeżywaniu i w działaniu.

3. Dar nierozzerwalności małżeństwa

W sakramencie małżeństwa sam Bóg uświęca miłość małżonków i potwierdza nierozzerwalność związku. Podobnie jak każdy sakrament, również małżeństwo jest pamiątką, uobecnieniem i prorocstwem tego zbawczego dzieła Bożego.

Dla osób ochrzczonych nie istnieje inny związek małżeński poza sakramentalnym i każde jego zerwanie jest przeciwne woli Bożej. Chrześcijanie zawierają sakrament małżeństwa, ponieważ są świadomi, że potrzebują pomocy Bożej by być ze sobą zjednoczeni i żeby pełnić posłannictwo rodziców. W czasie zawierania sakramentu małżeństwa modlą się razem i ze wspólnotą, przysięgają dożgonne wspólne życie „w radości i smutku, w zdrowiu i chorobie”.

Kościół jest jednak świadomy słabości wielu swoich dzieci, czyli osób, które zawarły małżeństwo cywilne, osób rozwiedzionych, które zawarły ponowne związki, albo tych, które żyją w konkubinacie. Duszpasterskim zadaniem Kościoła jest zatem „ukazywanie im Bożej pedagogii łaski w ich życiu i pomaganie w osiągnięciu pełnej realizacji w nich Bożego planu” (*Relatio synodi*, 24).

Prośmy Boga o odważne życie miłością w naszych rodzinach, mimo niewątpliwych braków i przeciwności, wpisanych w niedoskonałość ziemskiego życia.

Modlitwa powszechna

Dziękując Bogu za dar Jezusa Chrystusa, Najwyższego i Wiecznego Kapłana, z nadzieją przedstawmy Mu nasze potrzeby i modlitwy.

1. Módlmy się za Papieża Franciszka, biskupów, kapłanów i diakonów, aby przynosili obfite owoce życia w Chrystusie.
2. Módlmy się za osoby żyjące na marginesie społeczeństwa, aby odnaleźli sposób na godne życie.
3. Módlmy się za powołania kapłańskie i zakonne, aby nie brakło głoszących Chrystusa i poświęcających się dla posługi ubogim.
4. Módlmy się za dla małżonków, aby swym życiem dążyli do zbawienia siebie i swoich rodzin.
5. Módlmy się za przyjęcie zbawienia dla konających.

6. Módlmy się, abyśmy dostrzegali potęgę ofiary Chrystusa w ofierze Eucharystii.

Jezu Chryste, Najwyższy i Wieczny Kapłanie, Ojciec poddał wszystko pod Twoje stopy, wysłuchaj naszej modlitwy i udziel swoich darów. Który żyjesz i królujesz na wieki wieków. Amen.

Piątek

Wspomnienie św. Urszuli Ledóchowskiej, dziewicy

Czytania: Syr 44,1.9-13; Mk 11, 11-25

Wprowadzenie do Mszy Świętej

Przeklęte przez Jezusa drzewo figowe uschło i dziś pomoże nam uświadomić sobie, co czekałoby nas w przypadku rozczarowania się nami. Jezus jednak nie rozczarowuje się nami i nie przeklina nas, nawet gdy dajemy ku temu powody. Zachęca nas do wiary w Jego Miłość. Pytajmy się dzisiaj, czy ze świętyń, jakimi są nasze serca, nie uczynimy „jaskiń zbójców”. W Tygodniu Rodziny to pytanie rozciąga się na obszar rodzin, które niekiedy zamiast kochać, usychają, nie wychowują i są „przeklęte” z własnego wyboru człowieka. Ze szczerym żalem prosimy Jezusa o przebaczenie oraz o mocne postanowienia postępowania w dobrem.

Propozycja homiletyczna

Wychowanie w rodzinie chrześcijańskiej

Jednym z podstawowych wyzwań, przed jakim stają dziś rodziny, jest niewątpliwie kwestia wychowania.

1. Kwestia wychowania

Ojciec Święty Benedykt XVI w 2008 r. podkreślił, że choć wychowanie nigdy nie było rzeczą łatwą, dzisiaj wydaje się być coraz trudniejszą ze względu na panujący rodzaj klimatu, mentalności i kultury, które prowadzą do zwątpienia w wartość osoby ludzkiej, w znaczenie prawdy i dobra (List do diecezji rzymskiej o pilnej potrzebie wychowania, Watykan, 21 styczeń 2008).

Przemiany społeczno-kulturowe i gospodarcze ostatnich dekad sprawiły, że główną rolę dydaktyczno-wychowawczą nad dziećmi i młodzieżą przejęły instytucje państwowe i prywatne oraz mass media. Niestety współczesne modele edukacji coraz bardziej odchodzą od kultury klasycznej i religii, gubiąc tym samym swój kontemplacyjny i personalistyczny wymiar. Tym większa jest zatem rola rodziny w stworzeniu dzieciom

właściwych warunków rozwoju, a także w ochronie ich przed szkodliwymi wpływami i czynnikami zewnętrznymi. Przypomniał o tym już Sobór Watykański II w *Deklaracji o wychowaniu chrześcijańskim*: „Rodzice, ponieważ dali życie dzieciom, w najwyższym stopniu są obowiązani do wychowania potomstwa i dlatego muszą być uznani za pierwszych i głównych jego wychowawców. To zadanie wychowawcze jest tak wielkiej wagi, że jego ewentualny brak z trudnością dalby się zastąpić. Do rodziców bowiem należy stworzyć taką atmosferę rodzinną, przepojoną miłością i szacunkiem dla Boga i ludzi, aby sprzyjała całemu osobistemu i społecznemu wychowaniu dzieci. Dlatego rodzina jest pierwszą szkołą cnót społecznych, potrzebnych wszelkim społecznościom” (*Gravissimum educationis*, 3).

2. Rola rodziców chrześcijańskich

Szczególne zadanie na polu edukacji ma rodzina chrześcijańska. Jak pisze Jan Paweł II: „Doniosłość i szlachetność wychowawczej posługi rodziców chrześcijańskich jest tak wielka, że św. Tomasz nie waha się zestawiać jej z posługą kapłańską: «Niekiedy krzewią i podtrzymują życie duchowe wyłącznie poprzez posługę duchową. To odnosi się do sakramentu kapłaństwa; inni czynią to zarówno w stosunku do życia fizycznego, jak i duchowego, co ma miejsce w przypadku sakramentu małżeństwa, w którym mężczyzna z kobietą łączą się, ażeby wydać na świat potomstwo i wychować je na chwałę Bożą»” (*Familiaris consortio*, 38).

Rodzice przy chrzcie świętym dziecka zobowiązują się wychować je w wierze. Trzeba to zobowiązanie potraktować poważnie, gdyż jest to odpowiedzialność przed Bogiem i Kościołem. Dziecko nie jest bowiem własnością rodziców, ale należy do Pana Boga. Dla rodziców jest darem, zadaniem i powołaniem. Należy więc już od najmłodszych lat uczyć dzieci zgodnie z wiarą otrzymaną na chrzcie poznawania i czci Boga, a także miłowania bliźniego.

Wychowanie chrześcijańskie jest zatem wychowaniem do miłości, do budowania życia swojego i dzieci na wartościach, które Chrystus przekazuje w Ewangelii. Wychowanie to ma prowadzić do dojrzałości duchowej, cechującej się m.in.: zawierzeniem Bogu, zaangażowaniem w sprawy wiary, ciągłym nawracaniem się, a także pełnym rozwojem osobowości, przez wyrzeczenie się niedoskonałości i pracę nad sobą.

Wzorem dla wszystkich rodziców powinni być rodzice Pana Jezusa – Najświętsza Maryja Panna i Święty Józef. To właśnie od nich trzeba się uczyć i do nich zwracać

z prośbą o pomoc, ich wstawiennictwu powierzać rodzinę.

3. Pomoc Kościoła

Pomocą w wypełnianiu obowiązków wychowawczych służy rodzinie Kościół, poprzez katechizację i działalność duszpasterską, a także szkolnictwo katolickie na wszystkich poziomach nauczania: od przedszkoli po uniwersytety. Kościół troszczy się również o pomoc rodzinom w trudnej sytuacji materialnej poprzez sieć programów pomocowych prowadzonych przez instytucje kościelne. Na szczególną uwagę zasługują projekty Caritas Polska, czyli coroczna akcja „Tornister Pełen Uśmiechu”, która „pomaga dzieciom wejść z uśmiechem w nowy rok szkolny” oraz „Skrzydła” – program długoterminowej pomocy skierowany do uczniów szkół podstawowych, gimnazjów i liceów, którzy z powodu złej sytuacji materialnej w rodzinie, wymagają wsparcia w formie dożywiania w szkole, zakupu artykułów szkolnych, dofinansowania do wycieczek czy rozwoju szczególnych uzdolnień.

Trwający Tydzień Rodziny jest dla nas dzisiaj okazją do refleksji nad tym, jak winniśmy wychowywać się w miłości.

Modlitwa powszechna

Panie, Ty widzisz nasze potrzeby i problemy, przyjdź nam z pomocą i wysłuchaj naszych próśb:

1. Aby Kościół i jego pasterze napelniali się błogosławieństwem Chrystusowym.
2. Aby rządzący narodami mieli odwagę sprawiedliwej przemiany tego świata w duchu ewangelicznym.
3. Aby chorzy i cierpiący otrzymali pomoc i ulgę w cierpieniu płynącą z mocy Bożej.
4. Aby nasze rodziny stawały się coraz bardziej środowiskiem wychowania chrześcijańskiego.
5. Aby zmarli z naszych rodzin osiągnęli szczęście wieczne.
6. Abyśmy przyjęli Królestwo Boże ogłoszone nam w Ewangelii.

Boże, Ojcze Wszechmogący, przedstawiamy Tobie nasze prośby z nadzieją otrzymania łaski i błagamy, abyś umacniał naszą wiarę. Przez Chrystusa, Pana naszego. Amen.

Sobota

Dzień powszedni

Czytania: Syr 51,12-20; Mk 11,27-33

Wprowadzenie do Mszy Świętej

Rozmówcy Jezusa z dzisiejszej Ewangelii wszystko „wiedzieli” i nie wkładali zbyteńnego wysiłku w poznanie prawdy. Ludzie, którzy „wszystko wiedzą” posługują się niejednokrotnie kłamstwem. Takim osobom Jezus nie odstawia prawdy o sobie i nie poznają Go w pełni. Zmierzając do poznania Jezusa trzeba kochać prawdę i wytrwale jej szukać oraz pamiętać, że może nie być wygodna.

W Tygodniu Rodziny modlimy się za rodziny wielopokoleniowe, aby żyły świadectwem pełnej miłości.

Propozycja homiletyczna

Osoby starsze w rodzinie

Tydzień Rodziny kieruje nas jeszcze raz do pytania o rodzinę chrześcijańską, która wyraża się również jako rodzina wielopokoleniowa, przyjmująca osoby starsze z wielką miłością.

1. Biblia o starości

Kościół zawsze otaczał dziadków szczególnym szacunkiem, uznając ich za wielki skarb z punktu widzenia ludzkiego i społecznego, jak również religijnego i duchowego.

Pismo Święte z wielkim poważaniem mówi o podeszłym wieku, długowieczność jest postrzegana, jako znak Bożej łaskawości (por. Rdz 11, 10-32). Biblijne postacie Abrahama i Sary, Mojżesza, Elżbiety i Zachariasza, czy Joachima i Anny przypominają nam, że dla Bożego błogosławieństwa i w służbie Ewangelii wiek nie znaczenia. W świetle nauczania i terminologii biblijnej starość jawi się zatem jako „czas pomyślny”, w którym dopełnia się miara ludzkiego życia; zgodnie z Bożym zamysłem wobec każdego człowieka. (Jan Paweł II, *Do moich Braci i Sióstr— ludzi w podeszłym wieku*,

6-9).

2. Czcij ojca i matkę

W przeszłości otaczano ludzi starych głębokim szacunkiem. Nawet w podeszłym wieku mieli oni wciąż udział w życiu swoich dzieci, wnuków, czy prawnuków. Doceniano ich mądrość płynącą z doświadczenia życia. Współczesne przemiany ekonomiczno-społeczne, a także wydłużenie lat życia, sprawiły, że ludzie starsi, zwłaszcza jeśli mają kłopoty zdrowotne, są coraz częściej uważani za ciężar dla rodzin, rośnie również zagrożenie związane z eutanazją. Tymczasem dla rodzin chrześcijańskich punktem odniesienia było przez stulecia, i powinno być nadal, IV przykazanie Dekalogu: „Czczij ojca i matkę”. Respektowanie tego przykazania jest nie tylko źródłem miłości dzieci do rodziców, ale podkreśla też silną więź między pokoleniami. Ponadto przykazanie to jest jedynym, któremu towarzyszy obietnica: «Czczij ojca twego i matkę twoją, abyś długo żył na ziemi, którą Pan, Bóg twój, da tobie» (*Wj 20,12*; por. *Pwt 5,16*). Należy zatem, jak zalecał Jan Paweł II, krzewić kulturę, która akceptuje i ceni starość, a nie spycha jej na margines społeczeństwa.

3. Opieka w rodzinie

Chociaż wiele osób w podeszłym wieku może liczyć na wsparcie rodziny, rośnie liczba osób samotnych i potrzebujących opieki. Tymczasem rodzina jest dla osób starszych najważniejszą przestrzenią życiową, tak więc senior powinien pozostać w swoim środowisku naturalnym jak najdłużej – nawiązując do zasady, że „starych drzew się nie przesadza”. Nic nie zastąpi bowiem zaangażowania i troskliwości osób najbliższych, nawet w kontekście wzrostu zapotrzebowania na profesjonalną pomoc. Człowiekowi starszemu wsparcie rodzinne w różnych wymiarach, daje możliwość bycia dostrzeganym społecznie i bycia potrzebnym.

Rodziny powinny, zatem w miarę swoich możliwości, zapewnić jak najlepszą opiekę swoim bliskim w podeszłym wieku. Osoby starsze winny zaś pamiętać, że nawet w „jesieni życia” są cennym skarbem dla rodziny, społeczeństwa i Kościoła. Jak podkreślił papież Benedykt XVI:

„Niech dziadkowie nigdy z żadnego powodu nie będą wyłączeni z rodziny. Są skarbem, którego nie możemy odebrać nowym pokoleniom, zwłaszcza ich świadectwa wiary!” (Benedykt XVI, *Dziadkowie są cennym skarbem każdej rodziny*, 5.04.2008).

Modlitwa powszechna

Przez wstawiennictwo Maryi, Królowej Rodzin, przedstawmy Bogu nasze prośby.

1. Módlmy się za Ojca Świętego, biskupów i kapłanów, aby Bóg obdarzał ich swoją miłością.
2. Módlmy się za wszystkie rodziny, aby utwierdziły się w łasce i pokoju.
3. Módlmy się za osoby starsze, aby cieszyli się bliskością i wsparciem dzieci i wnuków.
4. Módlmy się za ludzi odrzuconych i niekochanych, aby doświadczili życzliwej troski otoczenia.
5. Módlmy się za zmarłych, aby dostąpili Bożego zmiłowania.
6. Módlmy się za nas, abyśmy otwierali swoje serca na potrzeby ubogich i żyli pełnią darów od Boga.

Boże, dziękujemy Ci, że dałeś nam Matkę Twojego Syna za naszą Matkę i Orędowniczkę. Przez Chrystusa Pana naszego. Amen.

Niedziela

Uroczystość Najświętszej Trójcy (rok B)

Czytania: Pwt 4,32-34.39-40; Rz 8,14-17; Mt 28,16-20

Wprowadzenie do Mszy Świętej

Po swoim zmartwychwstaniu Jezus zgromadził swoich uczniów, lecz nie wszyscy jeszcze Jemu uwierzyli. Mimo to Jezus akceptuje ich takimi jakimi są – z zatwardziały mi sercami, wątpliwościami w wierze i posyła ich w świat, aby chrzcili w imię Trójcy Świętej i z miłością głosili Dobrą Nowinę. Ślady miłości Boga odnajdujemy w naszym życiu w miłości mężczyzny i kobiety i owocu tej miłości – w dziecku. Jest to jednak zaledwie cień, bardzo nikły obraz bezwarunkowej i bezgranicznej miłości Boga. Za tę miłość Boga, obecną również w naszych rodzinach, chcemy podziękować w Tygodniu Rodziny, trwającym z inicjatywy Caritas od Dnia Matki do Dnia Dziecka.

Przedstawmy na progu Eucharystii pragnienie bliskości Jezusa, aby dzięki łasce przebaczenia pokonać wątpliwości w wierze, brak wiary żywej i świeżej oraz rutynę i przyzwyczajenie. Prośmy o uwielbienie czystym sercem tajemnicę Trójcy Świętej, którą przypomina dzisiejsze święto.

Propozycja homiletyczna

Ewangelizacja w rodzinie

W imię Trójcy Przenajświętszej przepowiadana jest po dzień dzisiejszy Ewangelia. Rodzina również jest miejscem przyjęcia Dobrej Nowiny, więc w przeżywanym jako propozycja Caritas w Polsce Tygodniu Rodziny pragniemy zastanowić się nad wypełnieniem nakazu misyjnego Jezusa.

Ewangelizacja w życiu Kościoła ma istotne miejsce, należy bowiem do zadań spoczywających na całym ludzie Bożym odpowiednio do swojej postugi i swojego charyzmatu. „Bez radosnego świadectwa małżonków i rodzin, Kościołów domowych, głoszenie, nawet jeśli jest poprawne, może pozostać niezrozumiane lub utonąć w powodzi słów, jakimi jesteśmy zalewani w naszym społeczeństwie” (*Relatio synodi*, 30).

1. Rodzina wspólnotą ewangelizującą

W obecnych czasach, podobnie jak w epokach minionych, szerzą się ideologie przeciwnie rodzinie i wierze chrześcijańskiej. Nowa ewangelizacja w dużej mierze zależy zatem od rodziny, czyli „Kościoła domowego”. Rodzina, podobnie jak Kościół, jest bowiem powołana do przyjmowania, rozpowszechniania i ukazywania światu miłości i obecności Chrystusa. Zależnie od tego, w jakim stopniu rodzina chrześcijańska przyjmie Ewangelię i dojrzeje w wierze, staje się ona wspólnotą ewangelizującą. Apostolskie posłannictwo rodziny jest zakorzenione w chrzcie świętym, a przez łaskę sakramentu małżeństwa otrzymuje nową moc, aby móc przekazywać wiarę i dzięki temu uświęcać i przemieniać współczesne społeczeństwa wedle zamysłu Bożego (por. *Familiaris consortio*, 52).

Według słów Pawła VI „rodzinę, podobnie jak Kościół, należy uważać za pole, na które przynosi się Ewangelię i z którego ona się rozkrzewia. Dlatego w łonie rodziny świadomej tego zadania wszyscy członkowie jej ewangelizują a także podlegają ewangelizacji. Rodzice nie tylko dzielą się z dziećmi Ewangelią, ale mogą od nich odebrać tę Ewangelię wyrażoną głęboko życiem. Rodzina staje się głosicielką Ewangelii dla wielu rodzin oraz dla otoczenia, w którym żyje” (*Evangelii nuntiandi*, 71).

2. Świadectwo życia

Chrześcijańscy małżonkowie powinni ewangelizować przede wszystkim poprzez świadectwo życia, ale również przez włączenie się w działalność duszpasterską, gdzie mogą podjąć zadania wychowawcze, charytatywne, jak i formację narzeczonych czy małżonków.

Rola rodziców chrześcijańskich jest szczególna i nikt jej nie może zastąpić. Rodzice są dla swoich dzieci pierwszymi nauczycielami modlitwy i powinni w taki sposób przygotować je do życia, aby każde z nich wypełniło całkowicie swe zadanie, zgodnie z otrzymanym od Boga powołaniem. Posługa ewangelizacyjna i katechetyczna rodziców powinna towarzyszyć potomstwu w każdym okresie życia, zwłaszcza w trudnym czasie dorastania. Nie należy przy tym zniechęcać się ewentualnymi trudnościami, wszak apostołowie również znosili cierpienia dla Ewangelii (por. *Familiaris consortio*, 53).

W rodzinach ma odbicie także działalność misyjna Kościoła. I to nie tylko w tych małżeństwach i rodzinach, które podejmują się wyjazdów misyjnych na „krańce świata”, ale także tam, gdzie jeden z członków rodziny nie wierzy lub nie praktykuje. Wówczas pozostali winni dać mu żywe świadectwo wiary, aby go pobudzić do przyłgnięcia do

Chrystusa Zbawiciela (tamże, 54). Rodzina jest również miejscem, w którym „rodzą się” powołania do kapłaństwa i życia konsekrowanego.

3. Żywa Ewangelia

„Gdy rodzina chrześcijańska pokłada ufność w Bogu i jest Mu posłuszna, dochowuje Mu wierności i wielkodusznie przyjmuje dzieci, troszczy się o najłabszych, jest gotowa przebaczać, wówczas staje się żywą Ewangelią, którą wszyscy mogą czytać” (Benedykt XVI, *Rodzina szkołą wartości ludzkich i chrześcijańskich*, 4). Potrzebujemy takich rodzin, które będą jak otwarta księga Ewangelii, do której każdy może podejść i odnaleźć dla siebie słowo pociechy. O takie rodziny prosimy Boga w przeżywanym Tygodniu Rodziny.

Modlitwa powszechna

Do Boga, w Trójcy Świętej Jedyne, który nieustannie ukazuje nam znaki Swojej łaski, zanośmy nasze błagania.

1. Módlmy się za wspólnotę Kościoła, aby wszyscy uczniowie Chrystusa w Duchu Świętym czcili Boga Ojca swoim życiem w prawdzie i miłości.
2. Módlmy się za naszą Ojczyznę, aby sprawujący rządy kierowali się roztropnością, sprawiedliwością i troską o rodziny.
3. Módlmy się za organizacje charytatywne, a zwłaszcza za Caritas w Polsce, obchodzącą 25 lat odnowionej po komunizmie działalności, aby posługa miłosierdzia owocowała uwielbieniem Trójcy Świętej.
4. Módlmy się za upadających na duchu, aby z nadzieją zawierzili miłości odwiecznej.
5. Módlmy się za polskie rodziny, aby na całym świecie głosiły wierność Chrystusowi.
6. Módlmy się za zmarłych, aby dostąpili szczęścia wiecznego.
7. Módlmy się za nas, abyśmy żyli miłością czerpiąc moc z sakramentów świętych.

Boże, do Twojego Miłosierdzia uciekamy się w naszych prośbach, aby zawierając się Twojej łasce budować Twoje królestwo na ziemi. Przez Chrystusa, Pana naszego. Amen.

Poniedziałek

Wspomnienie św. Justyna, męczennika

Czytania: Tb 1,1a.2; 2,1-9; Mk 12,1-12

Wprowadzenie do Mszy Świętej

W dzisiejszym fragmencie Ewangelii widzimy dramatyczne decyzje ojca, który posyła do zbuntowanej winnicy swego syna, wiedząc o pobiciu i znieważeniu dwóch wcześniej wysłanych sług. Ukazuje się w ten sposób Bóg Ojciec niejako szalony w swojej miłości skierowanej do zagubionego człowieka. Posłał swego Syna na ziemię, gdzie czekało Go ukrzyżowanie i nie cofa się przed niczym, by pozyskać nasze serca.

Zróbmy rachunek sumienia i powiedzmy sobie w sercu, czy często jak owi adresaci przypowieści, „zostawiamy Jezusa i odchodzimy”.

W przeżywaniu Tygodnia Rodziny módlmy się również o zdrową troskę nad przyszłością dzieci w naszych rodzinach, nad ich wychowaniem i przygotowaniem do małżeństwa.

Propozycja homiletyczna

Przygotowanie do małżeństwa

Małżeństwo chrześcijańskie, jak podkreślili biskupi w dokumencie końcowym ubiegłorocznego Synodu, jest „powołaniem, które przyjmuje się przy odpowiednim przygotowaniu na drodze wiary, z dojrzałym rozeznanie, a nie należy traktować go jedynie, jako tradycję kulturową czy wymóg społeczny bądź prawny” (*Relatio synodi*, 36). Wymaga zatem odpowiedniego przygotowania, które można podzielić za Janem Pawłem II na trzy etapy: dalsze, bliższe i bezpośrednie.

1. Trzy etapy

Przygotowanie dalsze dokonuje się w domu rodzinnym i najważniejsze jest tutaj doświadczenie miłości od najbliższych osób. Wzorem relacji rodzinnych dla dziecka i szkołą umiejętności jest relacja małżeńska rodziców, ich wzajemne odnoszenie się do siebie itp. Jeżeli dziecko w rodzinie pochodzenia uzyska odpowiednie umiejętności,

dalsze przygotowanie jest ułatwione.

Kolejny etap to wychowanie prorodzinne prowadzone w szkole, w grupach młodzieżowych, lub podczas katechezy. W tym czasie powinna być przekazywana dzieciom i młodzieży wiedza o problemach dorastania, o wyborze drogi życiowej, systemie rodzinnym, współżyciu seksualnym, jak również rolach małżeńskich i rodzicielskich. Ważne jest tutaj także uczenie komunikacji i uzasadnianie norm moralnych.

Ostatnie, bezpośrednie przygotowanie, to najczęściej kursy narzeczeńskie, odbywające się przed zawarciem związku małżeńskiego i dotyczące konkretnych osób pragnących założyć rodzinę.

2. Droga wiary

„Samo przygotowanie do chrześcijańskiego małżeństwa – jak podkreśla Jan Paweł II – stanowi jakby drogę wiary: pojawia się bowiem, jako uprzywilejowana sposobność dla narzeczonych odkrycia na nowo i pogłębienia wiary otrzymanej na chrzcie świętym i umocnionej chrześcijańskim wychowaniem. Dzięki niemu narzeczeni poznają i dobrowolnie przyjmują powołanie do pójścia za Chrystusem i służenia Królestwu Bożemu w stanie małżeńskim” (*Familiaris consortio*, 50).

Obrzęd sakramentu małżeństwa jest zasadniczym momentem dla wiary nowożeńców, ponieważ jego najgłębszą istotą stanowi głoszenie w Kościele Dobrej Nowiny o miłości małżeńskiej. Powinien być on zatem „wyznaniem wiary” dokonany w Kościele i z Kościołem, jako wspólnotą wierzących. To wyznanie wiary wymaga, aby przedłużone zostało na całe życie małżonków i rodziny: wspólne radości i trudy dnia codziennego.

Pierwsze lata małżeństwa są bardzo ważnym okresem i cenna może być wówczas pomoc doświadczonych par małżeńskich np. w ramach duszpasterstwa rodzin. Należy zachęcać małżonków do postawy otwarcia na przyjęcie daru potomstwa oraz podkreślać znaczenie duchowości rodzinnej, modlitwy i praktykowania sakramentów. Celebrowanie uroczystości rodzinnych, a zwłaszcza rocznic ślubu, również ma istotne znaczenie dla rozwijania ewangelizacji poprzez rodzinę.

Modlitwa powszechna

Do Boga, bogatego w miłosierdzie, zanieśmy nasze pokorne prośby.

1. Módlmy się za Papieża, biskupów, prezbiterów i diakonów, aby odważnie żyli Ewangelią przepowiadając ją całemu światu.
2. Módlmy się za rodziny całego globu, aby cieszyły się skarbem miłości pielęgnowanej od początku w rodzących się relacjach małżeńskich.
3. Módlmy się za chorych i cierpiących, aby okazane wsparcie podniosło ich na duchu i wiało nadzieję.
4. Módlmy się za odrzucanych i poniżanych, aby czerpali niezawodną moc z Krzyża i Ewangelii.
5. Módlmy się za zmarłych, aby dostąpili chwały zmartwychwstania.
6. Módlmy się za nas wszystkich, abyśmy w obecności Chrystusa dostąpiliśmy miłosierdzia mogli dawać o Nim świadectwo innym.

Wszechmogący, miłosierny Boże, Ty nie przestajesz nas zadziwiać hojnością swoich darów, wysłuchaj naszego wołania, abyśmy wpatrzeni w Twoją miłość Stwórcy odkrywali naturę stworzenia człowieka i godność dziecka Bożego. Przez Chrystusa Pana naszego. Amen.

Zakończenie

W dniach 26 maja – 1 czerwca 2015 r. Caritas w Polsce przeżywa Tydzień Rodziny, który przebiega on pod hasłem: **Rodziny razem**

Tydzień Rodziny rozpoczyna się w Dzień Matki obchodzony w Polsce 26 maja i trwa przez kolejne dni do Dnia Dziecka.

Obchody Tygodnia Rodziny podejmują pomysł ponownego zebrania doświadczonych Caritas w działaniach na rzecz matek, ojców i dzieci. Przy okazji tych dni proponuje się połączenie w jedną ideę różnorodne działania grup charytatywnych i placówek Caritas na rzecz rodzin oraz osób potrzebujących.

Przez cały tydzień poszczególne wspólnoty parafialne mogą rozważać zaproponowany program duchowy, który przygotowała Caritas Polska (dostępny na stronie www.caritas.pl).

Celem tego Tygodnia jest przede wszystkim formacja – budzenie wrażliwości na potrzeby bliźnich: chorych, samotnych, bezrobotnych, bezdomnych i prześladowanych. Obchody są okazją do głębszej refleksji na temat miłosierdzia czynionego na co dzień, służą także prezentacji pracy, jaką różne organizacje charytatywne wykonują na polu pomocy charytatywnej i są zachętą do aktywnego włączania się w dzieła miłosierdzia.

Niech te dni staną się okazją do uwrażliwienia nas na tych, którzy żyją obok nas i często potrzebują naszej pomocy.

Warszawa 2015